BHARATIYA SHIKSHAN MANDAL
&
NITI AAYOG

in collaboration with

NASHIK SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S
LATE BINDU RAMRAO DESHMUKH ARTS & COMMERCE
MAHILA MAHAVIDYALAYA, NASHIK ROAD, MAHARASHTRA

Webinar on

TEACHERS' ROLE IN NEP IMPLEMENTATION

Hon. Dr. Rajendra Kalal, Executive President,
Nashik Shikshan Prasarak Mandal, Nashik

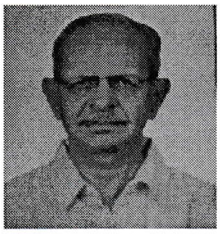

Prin. Dr. Vaman Gogate,
Patron,
National Executive Committee,
Bhartiya Shikshan Mandal

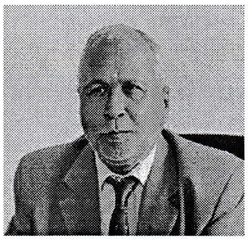

Prof. Dr. Raghvendra Tiwari,
Hon.Vice Chancellor,
Central University of Punjab

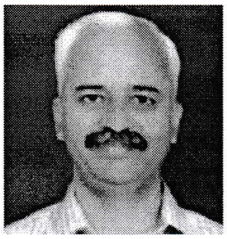

Hon. Mr. Ashwinikumar Yeola,
Secretary,
Nashik Shikshan Prasarak Mandal,
Nashik

Date : 09th March 2021
Time : 3.00 p.m.to 6.00 p.m.
Platform :Google Meet

The Meeting Link will be shared on 09th March 2021 at 2.30 p.m.

Programme Coordinator
Prof (Dr.) Vijayprasad Avasthi
Secretary,
Bhartiya Shikshan Mandal
Paschim Maharashtra Prant

Institute Coordinator
Mr. Bhaskar Narwate
NSPM's LBRD Mahila Mahavidyalaya,
Nashik Road

Dr. Leena Pandhare
Principal
NSPM's LBRD Mahila Mahavidyalaya,
Nashik Road

IQAC Co-ordinator
N.S.P.M's Late Bindu Ramrao Deshmukh
Arts & Commerce Mahila Mahavidyalaya
Jail Road, Nasik Road - 422 101

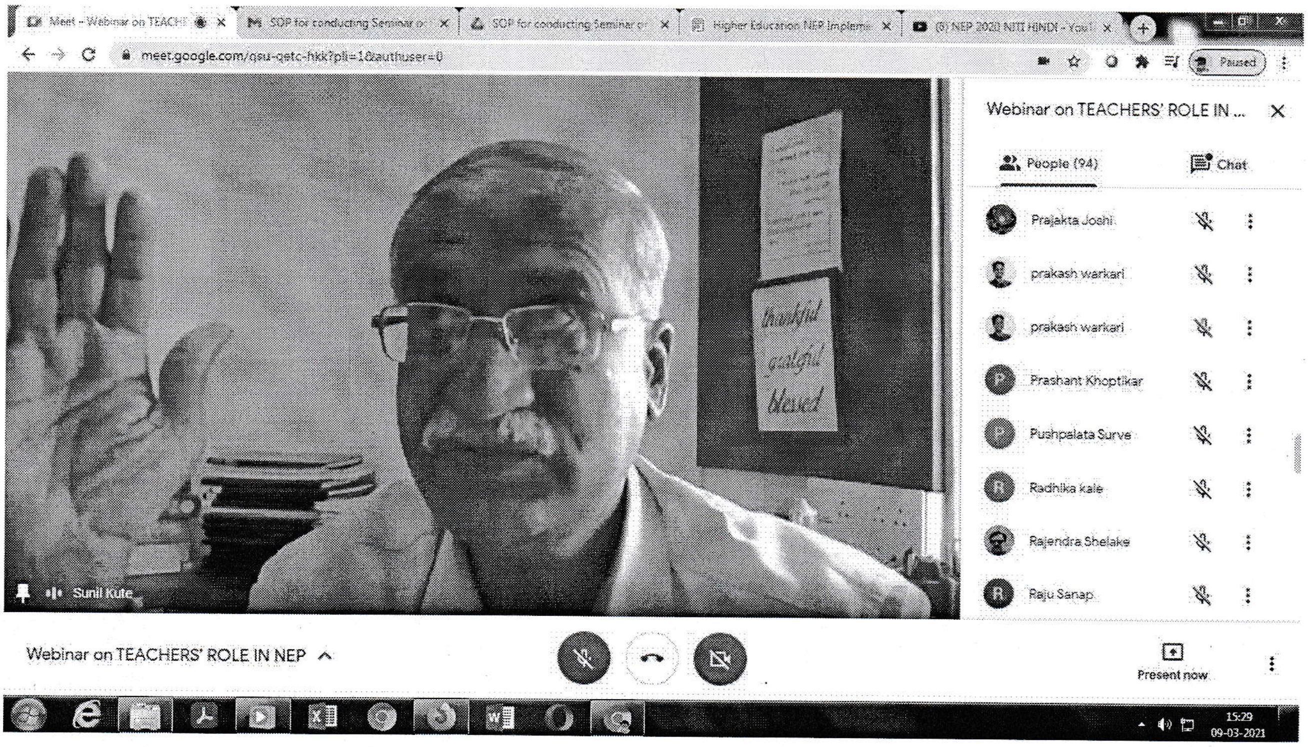

Dr. Sunil Kute expressing his views in the inaugural session of the webinar

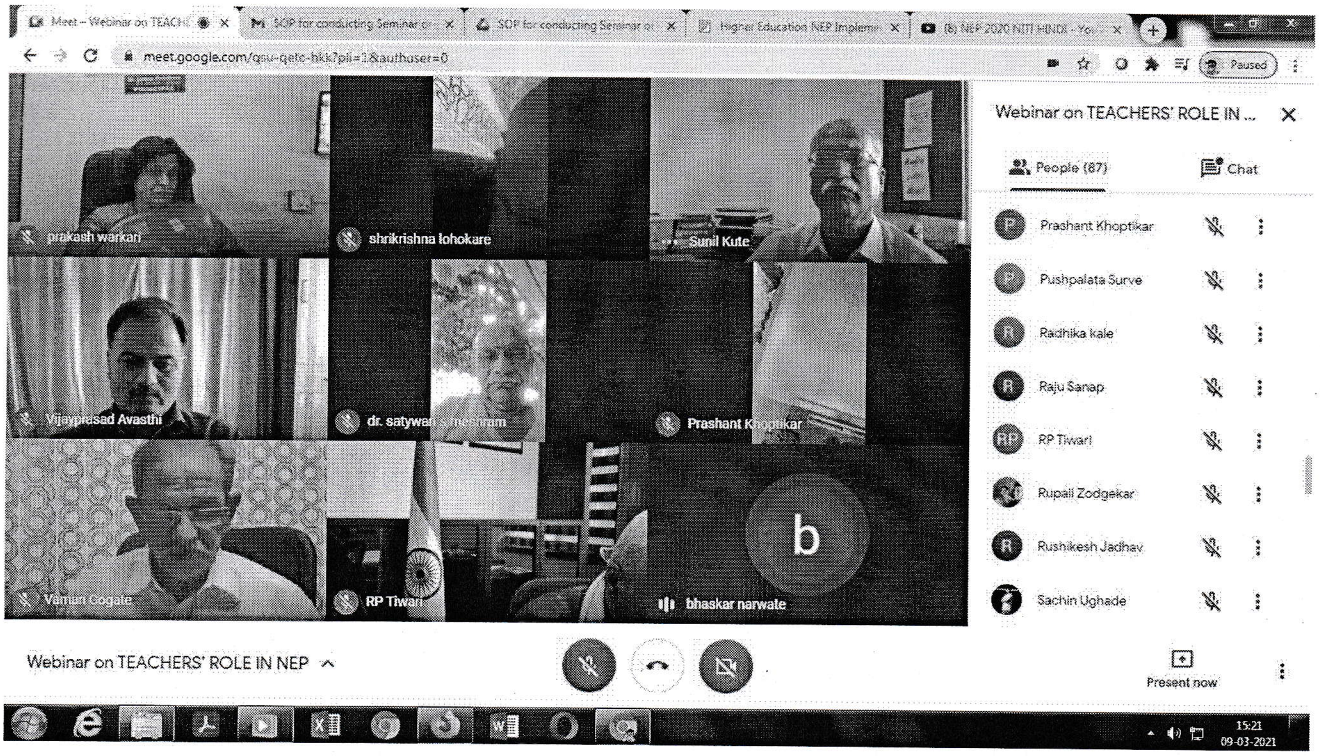

87 Teachers participated in the webinar

IQAC Co-ordinator
N.S.P.M's Late Bindu Ramrao Deshmukh
Arts & Commerce Mahila Mahavidyalaya
Jail Road, Nasik Road - 422 101

शिक्षणातून नीतिमूल्ये रुजविणे प्राध्यापकाचीच जबाबदारी : डॉ सुनील कुटे

भारतीय शिक्षण मंडळ, नीती अयोग्य आणि नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे कै बिंदू रामराव देशमुख कला व वाणिज्य महिला महाविद्यालय, नाशिक रोड येथे नुकतेच राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० या विषयावर वेबिनारचे आयोजन केले होते.

प्रथम सत्रात प्रमुख वक्ते म्हणून भारतीय शिक्षण मंडळ, संरक्षक राष्ट्रीय कार्यकारिणीचे डॉ वामनराव गोगटे हे उपस्थित होते. १९६३-६४ साली सरकारने कोठारी अयोग्य आणला होता. मुळात तो होता चांगला परंतु राजकारण्याने पूरक अशी धोरणे त्यात होती. आजचे शैक्षणिक धोरणात शिक्षकांची भूमिका अतिशय महत्वाची आहे. 'शिकला तो हुकला 'ही म्हण या आयोगाने निरर्थक ठरविली आहे. ३८००० विद्यार्थ्यांचा सर्वे केला, अहवाल केला, अहवालातून सेकंडरी एजुकेशनवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. विद्यार्थ्यांची सर्वांगीण प्रगतीही अध्यापन व अध्यानावर असते. मूल्य शिक्षणाबरोबरच नावीन्यतेची सांगड याद्वारे घातली आहे. असे हे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण आहे. Local Knowledge देण्या घेण्याची योजना देखील या अभ्यासक्रमात आहे. विध्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टिकोनातून अभ्यासक्रम तयार आहे. शिक्षणातून भारतीयत्व रुजविण्याचे काम शैक्षणिक धोरण करेल. ग्रामीण भागातील शिक्षकांसाठी वेगवेगळया योजनाही त्यात आहेत. असे प्रतिपादन त्यांनी यावेळी केले.

विडिओ मेसेजच्या माध्यमातून भारतीय शिक्षण मंडळाचे संघटन मंत्री मा श्री मुकुलजी कानिटकर यांनी देखील ' मुक्त करी विद्या ' असे सांगत श्री कस्तुरीरंजन यांनी मेहनत घेऊन हे शैक्षणिक धोरण तयार केले आहे. जे विध्यार्थी व अध्यापक केंद्रित असून आता राष्ट्र मार्गदर्शनाचे दायित्व शिक्षकांनी पार पडावयाचे आहे आणि भारतास पुनश्च विश्वगुरू ही उपाधी मिळवून द्यायची आहे. नालंदा, तक्षशिला विक्रमशिला विश्वविद्यापीठ म्हणून भारतात काम करीत होते त्याचीच पुनरावृत्ती आपणास करावयाची आहे. पुन्हा एकदा जगाला मार्गदर्शन करण्याची ताकद भारताला निर्माण करावयाची आहे असे मत व्यक्त केले.

मा कुलगुरू डॉ राघवेंद्र तिवारी, सेंट्रल युनिव्हर्सिटी ऑफ पंजाब, भटिंडा हे या प्रसंगी मुख्य अतिथी म्हणून लाभले. त्यांनी देखील आपल्या भाषणात राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण Learner Centric, Learning Centric आहे. आपल्या भारतीय शिक्षणाची मूल्ये अतिशय उच्च आहेत. जगाचे ज्ञान गुरु देतात, चेतन अचेतन, ब्रह्मांड हा विचार specific learning मुळेच तयार होऊ शकतो. वसुधैव कुटुंबकम ही संकल्पना सुद्धा तेथूनच आली. हल्ली ICT based learning शिक्षण आहे. मात्र प्राचीन शिक्षण व्यवस्थेला पुनर्स्थापित करण्याच्या दृष्टीने नवीन शैक्षणिक धोरण हे महत्वाचे पाऊल होय असे ते या प्रसंगी म्हणाले.

IQAC Co-ordinator
N.S.P.M's Late Bindu Ramrao Deshmukh
Arts & Commerce Mahila Mahavidyalaya
Jail Road, Nasik Road - 422 101

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे सर्वसाधारण सभेचे उपाध्यक्ष मा डॉ सुनील कुटे हे होते. आपल्या भाषणात बोलताना ' पाच हजार वर्षांपूर्वीची आपली प्राचीन शिक्षण परंपरा आहे. तंत्रज्ञान विकसित झाले, मात्र संशोधनस्तर देखील उच्च व्हावयास हवा. धर्मपाल ग्रंथातील शिक्षण विचार हे उच्च आहेत. उच्च नीती मूल्ये पुढल्या पिढीत रुजविणे अध्यापकांचीच जबाबदारी आहे ' असे मत त्यांनी व्यक्त केले.

द्वितीय सत्र प्रश्नउत्तरे व चर्चा असे होते. यात प्रा डॉ समीर लिंबारे व प्रा डॉ करुणा कुशारे यांनी पी पी टी च्या माध्यमातून ' राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण व शिक्षकाकडून अपेक्षा ' या विषययावर सादरीकरण केले. अनेक सहभागी प्राध्यापकांनी प्रश्न विचारले. त्यांच्या प्रश्नांना प्रा डॉ विजयकुमार अवस्थी यांनी यथायोग्य उत्तरे दिली.

वेबिनारचे प्रास्ताविक पाहुण्यांचा परिचय भारतीय शिक्षण मंडळ व नीती अयोग्य वेबिनार समन्वयक प्रा भास्कर नरवटे यांनी केले. सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन प्रा प्रकाश वारकरी यांनी केले. या वेबिनार आयोजनाकरिता नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे कार्यकारी मंडळाचे अध्यक्ष मा डॉ राजेंद्र कलाल, सचिव मा श्री अश्विनीकुमार येवला यांचे मार्गदर्शन लाभले. सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी या प्रसंगी उपस्थित होते.

IQAC Co-ordinator
N.S.P.M's Late Bindu Ramrao Deshmukh
Arts & Commerce Mahila Mahavidyalaya
Jail Road, Nasik Road - 422 101

आत्मनिर्भर भारत शैक्षणिक धोरणातून सध्या होईल : मा कुलगुरू डॉ राघवेंद्र तिवारी

भारतीय शिक्षण मंडळ, नीती अयोग्य आणि नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे कै बिंदू रामराव देशमुख कला व वाणिज्य महिला महाविद्यालय, नाशिक रोड येथे नुकतेच राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० या विषयावर वेबिनारचे आयोजन केले होते.

प्रथम सत्रात प्रमुख वक्ते म्हणून भारतीय शिक्षण मंडळ, संरक्षक राष्ट्रीय कार्यकारिणीचे डॉ वामनराव गोगटे हे उपस्थित होते. १९६३-६४ साली सरकारने कोठारी अयोग्य आणला होता. मुळात तो होता चांगला परंतु राजकारण्याने पूरक अशी धोरणे त्यात होती. आजचे शैक्षणिक धोरणात शिक्षकांची भूमिका अतिशय महत्वाची आहे. 'शिकला तो हुकला' ही म्हण या आयोगाने निरर्थक ठरविली आहे. ३८००० विद्यार्थ्यांचा सर्वे केला, अहवाल केला, अहवालातून सेकंडरी एजुकेशनवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. विद्यार्थ्यांची सर्वांगीण प्रगतीही अध्यापन व अध्यानावर असते. मूल्य शिक्षणाबरोबरच नावीन्यतेची सांगड याद्वारे घातली आहे. असे हे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण आहे. Local Knowledge देण्या घेण्याची योजना देखील या अभ्यासक्रमात आहे. विध्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टिकोनातून अभ्यासक्रम तयार आहे. शिक्षणातून भारतीयत्व रुजविण्याचे काम शैक्षणिक धोरण करेल. ग्रामीण भागातील शिक्षकांसाठी वेगवेगळ्या योजनाही त्यात आहेत. असे प्रतिपादन त्यांनी यावेळी केले.

विडिओ मेसेजच्या माध्यमातून भारतीय शिक्षण मंडळाचे संघटन मंत्री मा श्री मुकुलजी कानिटकर यांनी देखील 'मुक्त करी विद्या' असे सांगत श्री कस्तुरीरंजन यांनी मेहनत घेऊन हे शैक्षणिक धोरण तयार केले आहे. जे विध्यार्थी व अध्यापक केंद्रित असून आता राष्ट्र मार्गदर्शनाचे दायित्व शिक्षकांनी पार पडावयाचे आहे आणि भारतास पुनश्च विश्वगुरू ही उपाधी मिळवून द्यायची आहे. नालंदा, तक्षशिला विक्रमशिला विश्वविद्यापीठ म्हणून भारतात काम करीत होते त्याचीच पुनरावृत्ती आपणास करावयाची आहे. पुन्हा एकदा जगाला मार्गदर्शन करण्याची ताकद भारताला निर्माण करावयाची आहे असे मत व्यक्त केले.

मा कुलगुरू डॉ राघवेंद्र तिवारी, सेंट्रल युनिव्हर्सिटी ऑफ पंजाब, भटिंडा हे या प्रसंगी मुख्य अतिथी म्हणून लाभले. त्यांनी देखील आपल्या भाषणात राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण Learner Centric, Learning Centric आहे. आपल्या भारतीय शिक्षणाची मूल्ये अतिशय उच्च आहेत. जगाचे ज्ञान गुरु देतात, चेतन अचेतन,. ब्रह्मांड हा विचार specific learning मुळेच तयार होऊ शकतो. वसुधैव कुटुंबकम ही संकल्पना सुद्धा तेथूनच आली. हल्ली ICT based learning शिक्षण आहे. मात्र प्राचीन शिक्षण व्यवस्थेला पुनर्स्थापित करण्याच्या दृष्टीने नवीन शैक्षणिक धोरण हे महत्वाचे पाऊल होय असे ते या प्रसंगी म्हणाले.

IQAC Co-ordinator
N.S.P.M's Late Bindu Ramrao Deshmukh
Arts & Commerce Mahila Mahavidyalaya
Jail Road, Nasik Road - 422 101

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे सर्वसाधारण सभेचे उपाध्यक्ष मा डॉ सुनील कुटे हे होते. आपल्या भाषणात बोलताना ' पाच हजार वर्षांपूर्वीची आपली प्राचीन शिक्षण परंपरा आहे. तंत्रज्ञान विकसित झाले, मात्र संशोधनस्तर देखील उच्च व्हावयास हवा. धर्मपाल ग्रंथातील शिक्षण विचार हे उच्च आहेत. उच्च नीती मूल्ये पुढल्या पिढीत रुजविणे अध्यापकांचीच जबाबदारी आहे ' असे मत त्यांनी व्यक्त केले.

द्वितीय सत्र प्रश्नउत्तरे व चर्चा असे होते. यात प्रा डॉ समीर लिंबारे व प्रा डॉ करुणा कुशारे यांनी पी पी टी च्या माध्यमातून ' राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण व शिक्षकाकडून अपेक्षा ' या विषययावर सादरीकरण केले. अनेक सहभागी प्राध्यापकांनी प्रश्न विचारले. त्यांच्या प्रश्नांना प्रा डॉ विजयकुमार अवस्थी यांनी यथायोग्य उत्तरे दिली.

वेबिनारचे प्रास्ताविक पाहुण्यांचा परिचय भारतीय शिक्षण मंडळ व नीती अयोग्य वेबिनार समन्वयक प्रा भास्कर नरवटे यांनी केले. सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन प्रा प्रकाश वारकरी यांनी केले. या वेबिनार आयोजनाकरिता नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे कार्यकारी मंडळाचे अध्यक्ष मा डॉ राजेंद्र कलाल, सचिव मा श्री अश्विनीकुमार येवला यांचे मार्गदर्शन लाभले. सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी या प्रसंगी उपस्थित होते.

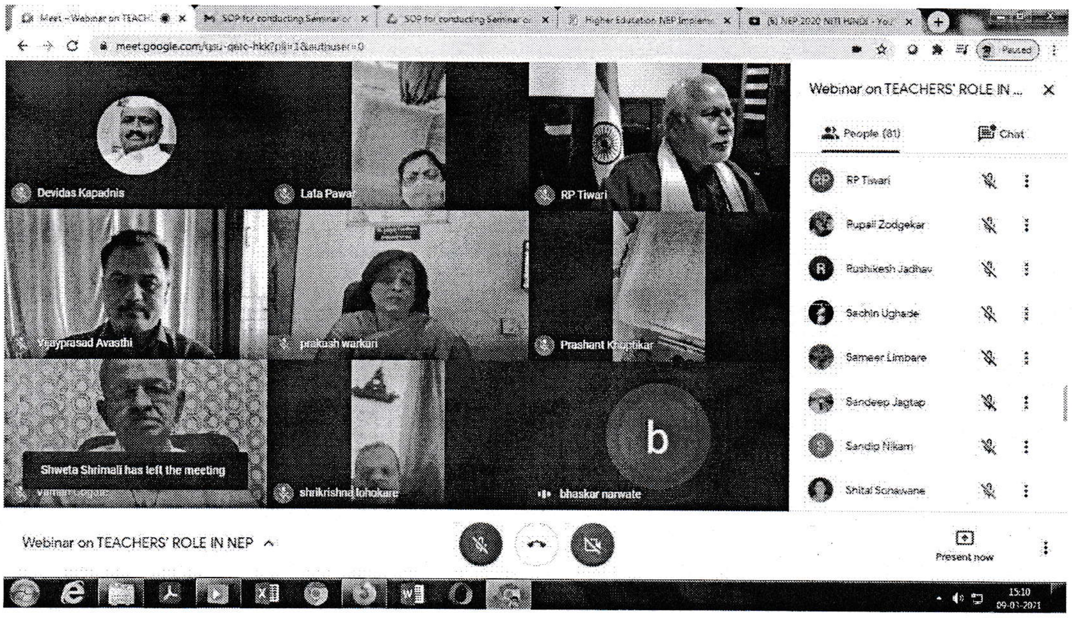

Hon. Vice Chancellor, Dr. Raghvendra Trivedi, Central University of Panjab, Bhatinda

IQAC Co-ordinator
N.S.P.M's Late Bindu Ramrao Deshmukh
Arts & Commerce Mahila Mahavidyalaya
Jail Road, Nasik Road - 422 101